

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ. Ὁ σύζυγος τῆς ἐναγούσης, φεύγων εἰς ταξίδιον, ἐξ οὗ δὲν ἐπέστρεψεν, ἀποβιώσας, προδήλως, ἐν τῇ ξένη, εἶχε δανεισθῇ χρηματικόν τι ποσὸν παρὰ τοῦ ποτὲ Νικολάου Λισάρδου. Ὁ δανειστής ἐζήτησε παρὰ τῆς ἐναγούσης τὴν ἐξόφλησιν τοῦ δανείου τοῦ ἀνδρός της, αὕτη ὅμως δὲν τὸν ἱκανοποίησε, μὴ θεωροῦσα ἑαυτὴν ὑπόχρεωσιν εἰς τοῦτο. Ὁ δανειστής τότε ἐζήτησε τὴν βοήθειαν ἑνὸς Τούρκου διὰ νὰ μεταβοῦν εἰς τὸν ἐν Νάξῳ Καδῆν, ὅστις νὰ ἐξαναγκάσῃ τὴν ἐνάγουσαν εἰς ἐξόφλησιν. Αὕτη φοβηθεῖσα ὑπέκλυψεν καὶ ἀνεγνώρισεν ἑγγράφως τὸ χρέος, παραχωρήσασα πρὸς τὸν δανειστὴν εἰς ἀσφάλειαν τῆς ἐξοφλήσεως προικῶν αὐτῆς ἀκίνητα. Ἦδη ἡ ἐνάγουσα ζητεῖ τὴν ἐλευθέρωσιν καὶ ἐπιστροφὴν τῶν ἐν λόγῳ κτημάτων της. Ὁ ἐναγόμενος (διάδοχος, προφανῶς, τοῦ ἀποβιώσαντος ἐν τῷ μεταξὺ δανειστοῦ) προσήγαγε τὸ ἑγγραφον τοῦτο τῆς ἐναγούσης. Αὕτη ὅμως ἰσχυρίσθη, ὅτι τοῦτο ὑπῆρξε προῖον ψυχολογικῆς βίας, γραφὲν ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τοῦ δανειστοῦ ὅτι θὰ προσφύγῃ εἰς τὴν Τουρκικὴν ἐξουσίαν. Τὸ δικαστήριον, πεισθὲν ἐκ τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, ὅτι ἀληθεύει ὁ περὶ βίας ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγούσης, διατάσσει τὴν εἰς αὐτὴν ἐπιστροφὴν ἐλευθέρων τῶν πραγμάτων της, ὡς ἀνηκόντων εἰς αὐτήν, ὁ δὲ ἐναγόμενος νὰ ἱκανοποιηθῇ διὰ τὸ δάνειον ἐκ τυχόν ὑπαρχούσης περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου συζύγου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ. Ὑπὸ ποῖον τύπον εἶχεν εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ ὁ ἐναγόμενος πρὸς ἀσφάλειαν τῆς ἀπαιτήσεώς του προικῶν ἀκίνητα τῆς ἐναγούσης δὲν προκύπτει. Ὑποθέτομεν, ὅτι εἶχε ταῦτα ὡς ἐνέχυρον, ὅπερ, ὡς ἐξετέθη, κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν ἠδύνατο νὰ συσταθῇ καὶ ἐπὶ ἀκινήτων.

9. ἀπηλολία, ἀντὶ ἀπηλογία (βλ. ἀνωτέρω ὑπὸ τὴν ὑπ' ἀρ. 22 ἀπόφασιν).

10. 14. 16. 22. σκρίττον = ἐκ τοῦ ἰταλ. scritto, ἑγγραφον.

20. λίμμερο ἀντὶ λίμπερο.

31

Κῶδιξ Μ. 137. Ἀντίγραφον. Ἀπόφασις Ἐπιτρόπων Μυκόνου τῆς 29 Δεκεμβρίου 1685.

Διάδικοι. Τὰ τέκνα τοῦ Ἀνδριᾶ Σαντοριναίου — κληρονόμοι Ἰωάννου Σαντοριναίου.

Ἐκτέλεσις προικοσυμφώνου.

Εἰς δόξα Χριστοῦ, ἀμὴν. 1685 Δικεβρίου 29.

||² + Τὴν σήμερον οἱ ἐντιμότατοι καὶ εὐγενέστατοι ἀφέντες ἐπίτροποι καὶ κρι-
||³ τᾶδες οἱ κάτωθεν ὑπογεγραμμένοι, οἱ ὅποιοι ἐρχόμενοι εἰς τὴν ἀκρόασιν τῆς ||⁴ ἐξέ-
φλησις τῆς διαφορᾶς γενομένης ἀνάμεσα εἰς τὰ τέκνα τοῦ ποτὲ Ἀνδριᾶ ||⁵ Σαντορι-
ναίου καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος οἱ κληρονόμοι τοῦ Ἰωάννη | Σαντοριναίου|. Ἀφορμὴ διὰ
ἓνα προκοσύμ ||⁶ φουνον, ὅπου ὁ ποτὲ Ἰωάννης Σαντοριναῖος ἤκαμεν τοῦ υἱοῦ του, τοῦ

ἄνωθεν Ἀνδριᾶ, ||⁷ γραμμένο στοὺς 1645 Σεπτεβρίου 20· τὸ ὁποῖο προκοσύμφωνον τοῦ ἄνωθεν Ἀν||⁸δριᾶ | τοῦ ἤταζεν | τὸ εἶ τι ἤθελεν, ὅσον ἀκόμα ξεχωριστὰ καὶ μία φορεσιὰ ροῦχα | τζόχινα |· καὶ ἀπὸ τῆς ||⁹ παύχτωσες, ὅπου εἶχεν καμωμένες, τῆς μισῆς, καὶ σπίτια καὶ ἕτερα, ὅσον ἀκόμα ||¹⁰ καὶ τῆς Τήνου τὰ πράματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα λείπουν ἀπὸ τὸ ἴδιον προκοσύμφωνον ||¹¹ μερικά, ἀπὸ τῆς παύχτωσες καὶ τὰ ντηνιακὰ πράματα καὶ ἡ φορεσιὰ τὰ ροῦχα ||¹² καὶ εἶ τι ἄλλο ἀποδείξουν μὲ ἀξιοπίστους μάρτυρες. Καὶ τὴν σήμερον γυρέβοντας τὰ ἄνωθεν ||¹³ τέκνα τὰ πράματα, ποὺ λείπουν ἀπὸ τὴν προῦκα τοῦ πατρός των, καὶ μὴ κἄνον ||¹⁴ τας καλὰ ἀνάμεσόν τως, ἐνεφανιστήκασιν ἐμπροσθεν εἰς τὴν ἄνωθεν δικαιοσύνη ||¹⁵ διὰ νὰ δικαιοκριθοῦσι, ὡς καθὼς ἐθέλασιν μιλήσουν καὶ δικαιολογηθοῦσι. Τὰ ὁποῖα τέκνα ||¹⁶ πρεζεντάροντας μία σάμινα, γραμμένη 1685 Δικεβρίου 15, ζαμιναρισμένη ὑ ||¹⁷ πὸ χειρὸς τοῦ εὐλαβεστάτου παπᾶ Μάρκου Κορινθίου, καντζηλλιέρη τῆς παρὸ(ν) νήσου, ἡ ὁ ||¹⁸ ποῖα μαρτυρᾷ ὁ κὺρ Γιάκουμος Κοταρίνης πὼς εἰς τὸν καιρὸ τῆς(ς) σκουρδούλας | τῆς πρώτης 1670 | ἦτον ὁ ἄνω ||¹⁹ θεν Κοταρίνης, ἦτ(ον) εἰς τὸ ἀργαστήρι, παρόντος ὁ ἄνωθεν Ἰωάννης καὶ ὁ υἱός του ὁ Ἀνδρέας, ὄντως ||²⁰ τοῦ εἶπεν ὁ ἄνωθεν Ἀνδρι(ᾶς) τοῦ πατέρα του: Ἀφέντη, πότε θέλεις νὰ μοῦ δώσης τὰ ὅσα ||²¹ μοῦ χρεωστεῖς εἰς τὸ προκοσύμφωνό μου; Καὶ ὁ ἄνωθεν Ἰωάννης τοῦ εἶπεν: Παιδί μου, ἀλήθεια τὸ λέ ||²² γεις πὼς σοῦ τὰ χρεωστῶ, μὰ πράματα καλὰ ἔχω, θέλεις πλερωθῆς, θές ἀπὸ τὴν Ἀργύ ||²³ ραινα, θές ἀπὸ τὴ Μαοῦ, εἰς τὸ ὁποῖο, λέγει, πὼς ἤβαλεν τὸν ἄνωθεν Γιάκουμον μάρτυρα. ||²⁴ Ὀντως τὸ ἴδιον μαρτυρᾷ καὶ ὁ Κάρλος Καλλέργης. Διὰ τοῦτο τὸ λοιπὸν ἡ ἄνωθεν δικαιοσύ ||²⁵ νη, καταλεπτῶς καὶ μὲ μεγάλη στόχασιν γροικῶντας τὰ δικαιώματα τῶν ἀμφοτέρω ||²⁶ καὶ συλλογίζοντας τὴν πολυκαιρίαν τοῦ προκοσυφώνου, ὅσον ἀκόμα καὶ τῆς μαρτυρίας τῶν ||²⁷ ἀξιοπίστων ἀνδρῶν μαρτύρων. Διὰ τοῦτο, τὸ ὄνομα τῆς ἀγί(ας) Τριάδος, κρᾶζουν, κρίνουν | καὶ ἂ ||²⁸ ποφασίζουσιν νὰ πλερώνεται τὸ ἄνωθεν προκοσύμφωνον ἀπὸ τὰ γεροντομοίρια, ποὺ εἶχ(εν) ||²⁹ ὁ ἄνωθεν Ἰωάννης. Ἐτζι ἔκριναν καὶ ἐποφάσισαν καὶ θέλουν ἀπογράψουν ὑπὸ χειρὸς τους.

||³⁰ Ἀλέξαντρος Καλαμαράς καὶ ἐπίτροπος βεβαιῶνω ὡς ἄνωθεν.

||³¹ Δημήτρης Γρυπάρης καὶ ἐπίτροπος βεβαιῶνω ὡς ἄνωθεν.

||³² Ἐγὼ παπᾶ Γεράσιμος Βίδος πρωτονοτάριος βεβαίου ἔγραψα.

³⁰ ἀλέξαντρός καλάμαράς || ³² Ἐγὼ παπα γερασιμος βιδος πρωτονοταριος βεβεου εγραψα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ. Τὰ τέκνα τοῦ ἀποβιώσαντος Ἀνδρέου Σαντοριναίου ἐνάγουσιν τοὺς κληρονόμους τοῦ πρὸς πατρός πάππου των Ἰωάννου, ζητοῦντα ὠρισμένα πράγματα, τὰ ὁποῖα ἀνεφέροντο εἰς τὸ προκοσύμφωνον τοῦ πατρός των ὡς προικιζόμενα ὑπὸ τοῦ πάππου των εἰς αὐτόν, ἅτινα ὁμοῦς δὲν τοῦ εἶχον παραδοθῆ. Ἐκ τῆς ἐξετάσεως μαρτύρων ἐν συνδυασμῶ πρὸς τὸ προσαχθὲν προκοσύμφωνον, ἐπείσθη τὸ

δικαστήριον περὶ τοῦ βασίμου τῆς ἀξιώσεως τῶν ἐναγόντων καὶ διατάσσει τὴν ἱκανοποίησιν τούτων ἐκ τῶν γεροντομοιρίων, ἅτινα ἀφῆκεν ὁ πάππος των.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ. 9. 11. παύχτωσες βλ. τὰ ὑπὸ τὴν ὑπ' ἀρ. 2 ἀπόφασιν σημειούμενα.

16. σάμυνα, ζαμιναρισμένη = ἐκ τοῦ ἰταλ. esaminare, ἐξετάζω, μαρτυρική ἐξέτασις.

18. σκουρδούλα = πανώλης.

28. γεροντομοίρια (βλ. τὰ περὶ αὐτῶν σημειούμενα ὑπὸ τὴν ὑπ' ἀρ. 24 ἀπόφασιν).

32

Κωδὶξ Μ. 137. Ἀντίγραφον. Ἀπόφασις Ἐπιτρόπων Μυκόνου τῆς 3 Ἰανουαρίου 1686.

Διάδικοι. Ἀνδρόνικος Γύζης — ὁ ἀδελφός του Ἰωάννης Γύζης.

Διεκδίκησις κληρονομίας.

Εἰς δόξα Χριστοῦ, ἀμὴν. 1686 Γεναρίου 3.

||²+ Τῇ<ν> σήμερον ἐρχόμενοι οἱ ἐντιμότατοι καὶ εὐγενέστατοι ἀφέντες ἐπίτροποι καὶ κρι||³τᾶδες οἱ κάτωθεν γεγραμμένοι εἰς τῇ<ν> ἀκρόασιν τῆς ἐξέφλησις τῆς διαφορᾶς γενο||⁴μένης ἀνάμεσα εἰς τὸν Ἀνδρόνικον Γύζη καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ὁ ἀδελφός του ||⁵ὁ Ἰωάννης. Ἀφορμὴ διὰ ἓνα κλεῖσμα τιποθεμένο εἰς τόπον λεγόμενον Καπνόουσα||⁶ καὶ ἕτερα ζωντανὰ καὶ ποστατικά, γεροντομοίρια ποὺ τοῦ εὐβρέθησαν στὸν θάνατον||⁷ τοῦ πατρός των, τὰ ὅποια ἄνωθεν γεροντομοίρια τὰ εἶχεν εἰς τὴν ἐξουσίαν του ἀπρού||⁸κιστα. Καὶ τὴν σήμερον γυρέβοντας ὁ ἄνωθεν Ἰωάννης τὸ ἄνω εἰρημένο κλεῖσμα τῆς||⁹ Καπνόουσας, ἀποδείχνοντας μὲ ἓνα κομμάτι χαρτὶ γραμμένο ὑπὸ χειρὸς ἐνοῦς||¹⁰ διάκου, χωρὶς νὰ ἔχη καμμίαν κάρικα, καὶ ἡ μητέραν των νὰ ἦτον ἐξω φρε||¹¹νῶν, τὸ ὅποιο πρᾶμα τὸ ἤφινεν τῆς ἐγγόνης τῆς, παιδὶ τοῦ ἄνωθεν Ἰωάννη, καὶ τὸ||¹² στρουμέντο τοῦ ἰδίου πραμάτου γραμμένο στοὺς 1673 Ἰουνίου 29, τὸ ὅποιο||¹³ στρουμέντο νομινάρει καὶ λέγει, πὼς ἀγοράζει ὁ πατέρας των, ἀλλὰ ὅχι ἡ μάννα||¹⁴ των. Ὅντως ἀκόμα καὶ ἡ διαθήκη τοῦ πατρός των γραμμένη στοὺς 1673 Αὐγού||¹⁵στου 28. Ὅντως ἡ ἄνωθεν δικαιοσύνη καταλεπτῶς καὶ μὲ μεγάλη στόχασιν γρο||¹⁶κῶντας τὰ δικαιώματα τῶν ἀμφοτέρων καὶ συλλογίζοντας τὴν διαθήκη τοῦ πα||¹⁷τρός των καὶ τὸ στρουμέντο τοῦ ἄνωθεν πραμάτου, ὄντως ἀγορασμένο ζῶντος τοῦ πατρός<ς> των,||¹⁸ ὄντως ἀκόμα καὶ τὰ προυκοσύμφωνά των. Διὰ τοῦτο τὸ λοιπόν, τὸ ὄνο||¹⁹μα τῆς ἀγίας Τριάδος, κράζουν, κρίνουν καὶ ἀποφασίζουν νὰ μεράζουν τὰ ἄνω||²⁰θεν δύο ἀδέρφια ὅλο τὸ γεροντομοίρι, ποὺ εἶχεν ὁ κύρης των ἕως τὴν ζωὴν του ἀδιά||²¹ταυτα, ζωντανὰ, ποστατικά, καὶ τὸ ἄνω εἰρημένο προ(σ)λεγόμενο κλεῖσμα, νὰ τὰ||²² μοιράζουν ἴσια πρὸς ἴσια, νὰ παίρνη πᾶσα (ι) εἰς τὸ μερδικόν του, καὶ τὰ ἐξῆς. ||²³ Ἐτζι ἔκριναν καὶ ἐποφάσισαν καὶ θέλουν ἀπογράψουν.

